CNV-reactie op de internetconsultatie

CNV respecteert het voornemen van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) om de inhoudingen voor huisvesting op het wettelijk minimumloon (WML) gefaseerd af te schaffen. Tegelijkertijd blijft CNV voorstander van het behoud van deze inhoudingen, mits goed gereguleerd. In deze reactie lichten wij toe waarom en doen we aanbevelingen voor een zorgvuldige implementatie van het voorgenomen beleid.

Waarom CNV inhoudingen op het WML wil behouden

Arbeidsmigranten spelen een essentiële rol op de Nederlandse arbeidsmarkt, maar ondervinden grote moeilijkheden bij het vinden van betaalbare en fatsoenlijke woonruimte. De huidige woningmarkt is oververhit, de wachtlijsten voor sociale huur zijn lang, en huurprijzen in de commerciële sector zijn vaak onbetaalbaar. Voor arbeidsmigranten, die meestal direct huisvesting nodig hebben, biedt het systeem van inhoudingen op het WML een praktische oplossing.

Het bestaande systeem – waarbij een werkgever huisvesting regelt en de kosten inhoudt op het loon – functioneert goed, mits aan drie essentiële voorwaarden wordt voldaan:

1. De woning is SNF- of AKF-gecertificeerd (dus aantoonbaar van goede kwaliteit).
2. De inhouding bedraagt maximaal 25% van het WML, met een duidelijke voorkeur voor 20%.
3. De voorwaarden zijn vastgelegd in de CAO.

Deze voorwaarden bieden transparantie en bescherming aan arbeidsmigranten. CAO-partijen kunnen bovendien aanvullende eisen stellen of lagere percentages afspreken, zoals reeds gebeurt in onder andere de CAO's Glastuinbouw en Open Teelten, waar 20% de norm is.

Alternatieve betaalvormen – zoals contante betaling, pintransacties of automatische incasso's – blijken in de praktijk minder betrouwbaar en leiden eerder tot misbruik of onduidelijkheid.

Afschaffen lost het kernprobleem niet op

Het gefaseerd afschaffen van de inhoudingsmogelijkheid pakt het structurele tekort aan betaalbare huisvesting niet aan. Zonder een sterk flankerend beleid dreigt het risico dat arbeidsmigranten juist in onzekere, dure en soms onveilige woonsituaties belanden – bijvoorbeeld in het grijze circuit.

Het inhoudingenstelsel, mits goed gereguleerd, biedt juist een instrument om arbeidsmigranten te ontzorgen, zeker in de cruciale beginfase van hun verblijf in Nederland. Daarom benadrukt CNV de noodzaak van een krachtig, samenhangend flankerend beleid, voordat het systeem wordt afgeschaft.

Voorwaarden voor een verantwoorde afschaffing

Om het beleid van de Minister goed te implementeren, doet CNV de volgende aanbevelingen:

- **Grip op huurprijzen**: Voorkom dat het verdwijnen van inhoudingen leidt tot verdere prijsopdrijving. Regulering van maximale huurprijzen en transparantie over de kosten zijn essentieel.
- **Prijs-kwaliteitverhouding borgen**: Voer kwaliteitsstandaarden in voor huisvesting van arbeidsmigranten, vergelijkbaar met de normen voor studentenhuisvesting.
- **Vooraf toetsmoment inbouwen**: Het flankerend beleid moet volledig uitgewerkt, ingevoerd en geëvalueerd zijn vóórdat de inhoudingen definitief worden afgeschaft. CNV pleit daarom voor een duidelijk toetsmoment, waarbij wordt beoordeeld of de randvoorwaarden in praktijk gerealiseerd zijn.

Samenvatting en weg vooruit

CNV erkent het streven van de Minister om misstanden in de huisvesting van arbeidsmigranten tegen te gaan. Tegelijkertijd benadrukken wij dat de oplossing niet ligt in het afschaffen van inhoudingen zonder een robuust alternatief. Goed gereguleerde inhoudingen bieden juist bescherming en duidelijkheid aan arbeidsmigranten. Alleen met een sterk flankerend beleid, gericht op het oplossen van het woningtekort en het borgen van kwaliteit, kan het beoogde beleid succesvol zijn.